8423 - Akika kurbanının etinin dağıtımı

Soru

Ben, Akika kurbanının etinin dağıtım işinin nasıl tamamlanması gerektiğini öğrenmek istiyorum. Akika kurbanının eti, üç kısma mı ayrılıp dağıtılmalı, yoksa âile fertleri etin hepsini kendileri yiyebilirler mi?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Bazı âlimler bu konuda şöyle demişlerdir:

"Akika kurbanının, Kurban bayramında kesilen kurban gibi birtakım hükümleri vardır."

Akika kurbanının taksimi (dağıtımı) konusunda Kurban bayramında kesilen kurbanın taksimi gibi olduğu görüşüne varmışlar, Kurban bayramında kesilen koyun veya keçide aranan şartları, Akika kurbanında kesilecek koyun veya keçide de bulunması gereken şartlar olduğunu belirtmişler ve şöyle demişlerdir:

"Akika kurbanının körlük, topallık, açık hastalık ve şiddetli zayıflık gibi kusurlardan uzak olması gerekir."

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Akika kurbanının etinin, yemek, hediye etmek ve sadaka vermek yönünden Kurban bayramında kesilen kurban ile aynıdır."

İmam Şâfiî -Allah ona rahmet etsin- böyle demiştir.

İbn-i Sîrîn -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Akika kurbanının etini dilediğin şekilde kullan."

İbn-i Cureyc -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Akika kurbanının eti, su ve tuz ile kaynatılarak pişirilir, komşulara ve arkadaşa hediye edilir.Fakat onun etinden hiçbir şey sadaka olarak verilmez.İmam Ahmed'e -Allah ona rahmet etsin- Akika kurbanı hakkında sorulduğunda İbn-i Sîrîn'in söylediğinin aynısını söylemiştir.Bu da İmam Ahmed'in bu görüşte olduğuna delâlet etmektedir.Yine İmam Ahmed'e: Akika kurbanını kesen kimse onun etinden yiyebilir mi? Diye sorulduğunda o şöyle demiştir:

- Ben, Akika kurbanının etinin hepsini yiyebillir de demedim, onun etinden bir şeyi sadaka olarak verebilir de demedim."

Akika kurbanının, Kurban bayramında kesilen kurbana kıyas edilmesi; Akika kurbanının farz veya vâcip olmayıp sadece meşrû bir kurban olmasından dolayı Kurban bayramında kesilen kurbana benzetilmiştir.Ayrıca Akika kurbanı, vasıfları, yaşı, miktarı ve şartları bakımından Kurban bayramında kesilen kurbana benzediği için etinin dağıtımı konusunda da ona benzemiştir." (el-Muğnî; c: 9, s: 366)

İmam Şevkânî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Kurban bayramında kesilen kurbanda aranan şartlar,Akika kurbanında da aranır mı?

Şâfiî mezhebinin bu konuda iki görüşü vardır.İki koyun veya keçi lafzının umumi oluşu, Akika kurbanında şart aranmadığına delâlet eder. Doğru olan da budur." (Neylu'l-Evtâr; c: 5, s: 231)

Akika kurbanı ile Kurban bayramında kesilen kurban arasında birtakım farkların zikredilmesi, Akika kurbanının her şeyde onun gibi olmadığına delâlet etmektedir.

Akika kurbanının etinin taksimi konusunda Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetinde belirli bir yol yoktur.

Akika kurbanından kasıt; akıtılan kan ile yeni doğan çocuk nimetine şükrün bir karşılığı olarak Allah Teâlâ'nın rızâsına yakınlaşmaya çalışmak, yeni doğan çocuğu şeytanın esâretinden kurtarmak ve

onu şeytandan uzaklaştırmaktır.

Nitekim şu hadis buna delâlet etmiştir:

كُلُّ غُلَامٍ مُرْتَهَنٌ بِعَقِيقَتِهِ، تُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ سَابِعِهِ، وَيُسَمَّى فِيهِ، وَيُحْلَقُ رَأْسُهُ. [رواه الترمذي والنسائي وأبو داود وصححه الألباني في إرواء الغليل]

"Yeni doğan her çocuk, akikası karşılığında rehindir (Akikası kesilmeden ölürse, kıyâmet günü anne ve babasına şefaat etmekten men edilir). Akikası doğumunun yedinci gününde kesilir, o günde isim verilir ve başı tıraş edilir." (Tirmizî; hadis no: 1522. Ebu Dâvud; hadis no: 2838. İbn-i Mâce; hadis no: 3164. Elbânî, "İrvâu'l-Ğalîl'; c: 4, s: 385'te hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Akika kurbanının etinin hükmüne gelince, onu istediğiniz şekilde kullanabilirsiniz. Dilerseniz siz ve âile fertleriniz yiyebilirsiniz veya etinin hepsini sadaka olarak verebilirsiniz veyahut da bir kısmını kendiniz yiyebilir ve diğer kısmını da sadaka olarak verebilirsiniz.

Bu, İbn-i Sîrîn'in -Allah ona rahmet etsin- görüşü olup İmam Ahmed de -Allah ona rahmet etsin- bu görüşe varmıştır.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.